

WPROWADZENIE

Ponad wiekowa już tradycja rozwoju i upowszechniania polityki społecznej jako dyscypliny naukowej i dziedziny działań praktycznych wiąże się z ustawicznym poszerzaniem zainteresowań i obszarów eksploracji. W Polsce jej szczególne znaczenie przypada głównie na ostatnie 25 lat, czyli czas zmiany systemowej, unifikacji unijnej, wdrażania zasad społeczeństwa obywatelskiego opartego na wiedzy, promowania innowacyjnej gospodarki i spójności socjalnej. Dzięki dualnemu wymiarowi odgrywa ważną rolę w rozwoju nauk społecznych oraz przygotowaniu profesjonalnych kadr dla jednostek administracji publicznej, samorządu terytorialnego, dla szeroko rozumianych służb, usług społecznych i rynku pracy. W inicjowanych poszukiwaniach badawczych podejmuje wszelkie tematy i problemy, od których zależy teraz i zależy będzie w przyszłości jakość życia kolejnych pokoleń. Jej „uprawianie” nie jest też zadaniem łatwym, tak z uwagi na interdyscyplinarność kwestii społecznych, jak i oczekiwaną w nauce, a rzadko stosowaną w praktyce – apolityczność proponowanych rozwiązań. Niesie zatem ryzyko krytyki, polemiki, ale rodzi też potrzebę prowadzenia społecznego dyskursu, niezbędnego we wszelkich innowacyjnych działaniach. I takiej właśnie interdyscyplinarnej dyskusji poświęcono niniejszy zbiór analiz, rozważań i opracowań przeglądowych. Jego wielotematyczny charakter znajduje uzasadnienie zarówno w randze, jak i zakresie pojęciowym podejmowanych kwestii. Docelowy model efektywnych rozwiązań w polityce społecznej opiera się bowiem na współzależności wielu sfer, w tym: ekonomicznej, technologicznej, politycznej, społecznej, socjalnej i kulturowej.

Prezentowany 18 tom „Studiów Humanistyczno-Społecznych”, dzięki życzliwości Redaktora Naczelnego oraz władz Wydziału Prawa, Administracji i Zarządzania UJK w Kielcach, w całości poświęcony został kwestiom wchodzącym w zakres zainteresowań polityki społecznej. Nie wyczerpuje bogatego katalogu zagadnień przedmiotowych, ale sygnalizuje tematy aktualne, problemy ważne ze społecznego i ekonomicznego punktu widzenia, choćby takie jak: usługi społeczne, produktywność w późnej dorosłości, zachowania migracyjne czy dylematy europejskiej opiekuńczości. Przybliża też poglądy prezentowane przez współczesnych polityków społecznych z różnych miast i ośrodków naukowo-badawczych (Częstochowa, Gdańsk, Katowice, Kielce, Kraków, Łódź, Olsztyn, Radom, Warszawa, Wrocław).

Zawarte w nim prace pogładowe, analizy, komunikaty i recenzje – w sumie 22 autorskie opracowania – sklasyfikowano według klucza dominujących treści merytorycznych i podzielono na 5 bloków zagadnień: *Kierunki zmian w polityce społecznej; Rynek pracy – migracje; Polityka oświatowa i kształcenie ustawiczne; Bezpieczeństwo zdrowotne i polityka senioralna* oraz *Środowiskowe stymulatory bezpieczeństwa społecznego*. Część *Artykuły* poprzedzono wprowadzeniem z tekstem *Rozważania wokół genezy i rozwoju polityki społecznej* autorstwa prof. Janusza Sztumskiego – twórcy metodologii nauk społecznych i mistrza polskiej polityki społecznej. W części *Recenzje* zaprezentowano opinie i rekomendacje dla trzech nowości wydawniczych poświę-

conych popularnym obecnie zagadnieniom: tożsamość religijna Polaków, zagrożenia płynące ze strony Państwa Islamskiego i zjawisko *designu* w środowisku miejskim.

Zamysłem wydawniczym redaktorów periodyku i autorów tekstów było syntetyczne zasygnalizowanie rozległego wachlarza zagadnień wchodzących w zakres polityki społecznej oraz zainteresowanie współcześnie diagnozowanymi problemami szeroko rozumianych środowisk opiniotwórczych, w tym przedstawicieli świata polityki, mediów, samorządów lokalnych i jednostek odpowiedzialnych na poziomie regionów za szeroko rozumiane bezpieczeństwo, za ochronę zdrowia, edukację, kształcenie ustawiczne, rynek pracy, aktywizację i integrację środowiskową. Tom adresowany jest też do studentów takich kierunków studiów, jak: bezpieczeństwo narodowe, politologia, stosunki międzynarodowe, ekonomia, administracja i praca socjalna – gdzie przedmioty „Polityka społeczna” lub „Polityka społeczna i gospodarcza” objęte zostały programem kształcenia akademickiego.

**Elżbieta Trafialek
Wojciech Saletra
Radosław Kubicki**